

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเอกสาร (Documentary research) ขึ้นนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจาก พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตลอดจนการศึกษาเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ และการประพฤติดิพรหมจรรย์ จากเอกสารประเภทต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาเรื่อง เพศสัมพันธ์ในพระพุทธศาสนาเถรวาท ๒) เพื่อศึกษาเรื่องเพศสัมพันธ์กับการประพฤติดิพรหมจรรย์ และ ๓) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องเพศสัมพันธ์กับการประพฤติดิพรหมจรรย์

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ แนวคิดเรื่องเพศสัมพันธ์ของพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑) แนวคิดเพศสัมพันธ์มีอยู่ในธรรมวินัยของพระพุทธศาสนาเถรวาท

แม้พระพุทธศาสนาเถรวาทจะได้ชื่อว่า เป็นนิกายที่ตั้งมั่นอยู่ในจารีต แต่ในคัมภีร์ โดยเฉพาะพระวินัยปิฎกกลับมีเรื่องของพระวินัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเพศสัมพันธ์ (เมถุนธรรม) อยู่เป็นจำนวนมาก แสดงให้เห็นว่าพระพุทธเจ้าทรงให้ความสำคัญกับพฤติกรรมทางเพศ โดยเฉพาะของนักบวชในพระพุทธศาสนาหรือสงฆ์ ซึ่งดำรงสถานะอยู่ได้ด้วยวิธีการประพฤตินิคมของพระวินัย เรื่องเพศสัมพันธ์ถือเป็นอุปสรรคของการพัฒนาคุณธรรมให้ก้าวสูงขึ้นไปเพื่อบรรลุเป้าหมายโลกุตระธรรม หากสงฆ์ ซึ่งประกอบไปด้วยภิกษุ และภิกษุณี หย่อนยานในข้อวัตรปฏิบัติทางเพศ (สัมพันธ์) ไม่เพียงแต่ทำให้ตัวของ (ภิกษุ) สงฆ์เอง ไม่ได้รับประโยชน์จากการบวชเพื่อเป้าหมาย คือ การพ้นทุกข์เท่านั้น แต่จะกลับทำให้พระศาสนาต้องมัวหมองลง เนื่องจากความเสื่อมศรัทธาของมหาชนอีกด้วย ทั้งในพระวินัยยังกล่าวถึงรายละเอียดของ “การเสพเมถุนในรูปแบบต่างๆ” ทั้งในรูปแบบวิติการและไม่วิตการของภิกษุเมื่อครั้งพุทธกาล ขณะที่ความในพระสูตรตรัสถึงเมถุนสังโยค ซึ่งเป็นความละเอียดอ่อนของกามกิเลสภายในใจของภิกษุ เพราะถึงแม้ตัวภิกษุจะอยู่ในนิคมพระวินัยเมถุนธรรมอย่างเคร่งครัดก็ตามแต่ก็เชื่อว่าจะหนีพ้นจากกามกิเลสที่เกิดขึ้นในใจได้

๒) พระพุทธศาสนาเถรวาทมองเรื่องเพศสัมพันธ์ว่าเป็นธรรมชาติของมนุษย์ ตราบเท่าที่ความสัมพันธ์ไม่ก่อให้เกิดความทุกข์เดือดร้อน

พระพุทธศาสนามองว่า เรื่องทางเพศหรือกามารมณ์เป็นเรื่องระบบธรรมชาติของความเป็นสัตว์ และมนุษย์ก็เป็นสัตว์ประเภทหนึ่ง ที่อาศัยกามารมณ์เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการทางเพศตามสัญชาตญาณ โดยมีเป้าหมายใหญ่ คือ การสืบพันธุ์ของมนุษย์ พระพุทธองค์ทรงอธิบายด้วย หลักการแห่งความจริงเชิงประจักษ์ เช่น การตรัสได้แก่

ศาสนาพราหมณ์ซึ่งเชื่อว่ามนุษย์เกิดจากโอษฐ์ของพระพรหม แต่กลับตรัสว่ามนุษย์เกิดจากโยนีนี เป็นต้น ขณะเดียวกันพระพุทธองค์ก็ยอมรับเรื่องเพศสัมพันธ์ในลักษณะที่ถูกต้องเชิงการรักษา ฝ่าพันธุ์ของมนุษย์ เช่น การมีครอบครัว การมีบุตรสืบสกุล การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนกับตนและผู้อื่น ดังปรากฏคำสอนและหลักการอยู่จำนวนมากในหลักกามะสุมิจชาจาร และหัวข้อธรรมเกี่ยวกับสามีภรรยาหรือการครองเรือนอย่างมีความสุข

๓) พระพุทธศาสนาเถรวาทวางแนวทางความสัมพันธ์ที่ถูกต้องในเรื่องเพศ

ความสัมพันธ์ทางเพศที่ถูกต้องก็สามารถเป็นเหตุให้บุคคลสามารถเข้าถึงธรรมหรือบรรลुธรรมในระดับโลกุตระในพระพุทธศาสนาได้แม้ขณะที่บุคคลนั้นยังคงมีการเสพกามตามแบบผู้ครองเรือนอยู่ก็ตาม เช่น กรณีของนางวิสาขาภิคารมาตาแม้บรรลุธรรมชั้นโสดาบันตั้งแต่ อายุ ๗ ปี แต่ยังคงมีบุตรเป็นจำนวนมาก เป็นต้น พระพุทธศาสนายังเสนอแนวทางการใช้ชีวิต ที่ถูกต้องด้านเพศสัมพันธ์สำหรับ ๒ ฝ่าย คือ ฝ่ายบรรพชิตกับฝ่ายคฤหัสถ์ โดยในฝ่ายบรรพชิตหรือฝ่ายสงฆ์นั้น กำหนดให้ต้องเมณฺหวิริติ หรือการงดเว้นเรื่องเพศสัมพันธ์อย่างสิ้นเชิง ส่วนฝ่ายคฤหัสถ์ ได้กำหนดหลักเรื่องศีลเป็นการเฉพาะในข้อกามะสุมิจชาจาร

๔) เป้าหมายของพระพุทธศาสนาเถรวาท คือ กามสังวรและการละวางเรื่องทางเพศชนิดที่เหนือกว่าเมณฺหวิริติ

พระพุทธศาสนา มองเรื่อง เพศเลยไกลกว่า เมณฺหวิริติ หรือการงดเว้นเพศสัมพันธ์ (อย่างสิ้นเชิง) โดยมองไปที่กระบวนการภายใน (จิต) นับตั้งแต่การเกิดขึ้นของกามราคะ หรือกามารมณ์ ผ่านระบบอายตนะภายในได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ และผ่านระบบอายตนะภายนอกได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ธรรมารมณ์ การกระทบกันของอายตนะภายในกับภายนอก ถือว่า ได้ก่อให้เกิดเพศสัมพันธ์ขึ้นแล้ว แม้จะยังไม่ถึงขั้นตอนการร่วมเพศ (ด้วยการสอดใส่อวัยวะเพศเข้าหากัน) หรือความสัมพันธ์ด้านกายภาพเชิงคู่ก็ตาม เช่น การแข็งตัวของอวัยวะเพศ หรือ แค่ความรู้สึกทางกามารมณ์ ที่เป็นเรื่องภายใน แต่พระพุทธศาสนา ก็จัด “พถติ” ดังกล่าวอยู่ในข่ายเกิดเพศสัมพันธ์ขึ้นมาแล้ว ในแง่ของผู้ครองเรือนที่เลี่ยงการร่วมประเวณีไม่ได้ พระพุทธศาสนาเน้นไปที่ กามสังวรหรือการควบคุมจิตเพื่อไม่ให้หมกหมุ่นเรื่องทางเพศมากเกินไป

๕.๑.๒ เพศสัมพันธ์กับพรหมจรรย์ในพระพุทธศาสนาแบบเถรวาท

๑) เพศสัมพันธ์สอดคล้องกับการประพฤติพรหมจรรย์

พระพุทธศาสนา มองว่า เพศสัมพันธ์สามารถก่อให้เกิดมุมมองที่หลากหลายทั้งในแง่ที่เป็นคุณและในแง่ที่เป็นโทษ โดยนำแง่มุม มองเหล่านี้มา ตีรกรองพิจารณาเพื่อให้เกิดบทเรียน กระทั่งเกิดความเบื่อหน่าย พร้อมๆ กับการเจริญจิตตสิกขา จนเห็นความจริง ของทุกสิ่งที่เกิดจาก

เพศสัมพันธ์ การมีเพศสัมพันธ์ที่ถูกต้อง (กาเมสุสัมมาจาร) ในฝ่ายคุณุหัตถ์ เป็นเหตุให้เกิดความสุขในการครองเรือน

๒) เพศสัมพันธ์ส่งผลต่อการประพฤติพรหมจรรย์

คุณูปการของเพศสัมพันธ์ต่อการประพฤติพรหมจรรย์ ได้แก่ การเรียนรู้ถึง กระบวนการ ความสัมพันธ์ทางเพศที่เกิดขึ้นในแง่มุมมองหรือรูปแบบต่างๆ ว่าเกิดขึ้นอย่างไร มีที่มาที่ไปอย่างไร อย่างเช่น กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับสรีระชาติญาณที่ก่อให้เกิดการมาคะทางเพศขึ้น ที่ลึกเข้าไปในรายละเอียดแล้ว เกิดจากระบบอายตนะภายในกับระบบอายตนะภายนอกประสานกันจนเกิดเป็น การกระทำในเชิงความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างเพศหญิงและเพศชาย หรือเพศเดียวกัน ทั้งหมด ส่งผลอย่างต่อเนื่องกัน ขึ้นอยู่กับว่าจะมีสติสัมปชัญญะระงับยับยั้งพฤติกรรมทางเพศได้หรือไม่ ในกรณีของคุณุหัตถ์ที่ไม่ต้องการระงับยับยั้ง หากจะมีเพศสัมพันธ์ ก็ควรเป็นไปอย่างถูกต้อง ทั้งนี้ควร พยายามก้าวข้ามให้พ้นเรื่องทางเพศ รู้จักควบคุมกามารมณ์ และนำประสบการณ์เพศสัมพันธ์มา ใช้เพื่อให้ตกผลึกความคิดด้านเพศและกามารมณ์ จนเกิดการละวางและการดับอารมณ์ทางเพศ

๕.๑.๓ ทศนะต่อสตรีของพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑) ทศนะที่มองว่าสตรีต่ำกว่าบุรุษ

หลักฐานใน คัมภีร์ของพระพุทธศาสนาเถรวาทหลายแห่งมองว่า เพศหญิงด้อยกว่าเพศชาย อย่างเช่น ในกัมโปทสูตร ที่ระบุว่าสตรีหนึ่งทำงานในสภาและทำงานใหญ่ไม่ได้ เพราะสตรีเป็นคนมักโกรธ ขอบริษยา ตระหนี่ และไม่มีปัญญา หรือแม้แต่เนื้อหาในพระสูตร “มาตุคามสังยุต” ส่วนที่ว่าด้วยความทุกข์ของสตรี เช่น สตรีต้องมีระดู ต้องมีครรภ์ ต้องคลอดบุตร และต้องเข้าถึง ความเป็นหญิงบำเรอของบุรุษ รวมถึงข้อความในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาที่บ่งถึงความอ่อนด้อย และน่าชิงชัง บางประการของสตรี ดังมีเรื่องเล่าในชาดกหลายเรื่อง เป็นต้น การที่สตรีถูกมองว่า ด้อยหรือต่ำกว่าบุรุษก่อให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์ธรรมวินัยบางข้อที่เกี่ยวกับสตรี เช่น หลักครุธรรม๘ โดยเฉพาะในหมู่นักสตรีนิยมที่ส่วนหนึ่งที่มองว่าเป็นหลักธรรมที่เพิ่มเข้ามาภายหลัง ขณะที่อีกฝ่ายอ้างว่า เป็นพุทธพจน์และเป็น ธรรมวินัยที่มีมาแต่เดิม แล้ว หรือจาก พุทธพจน์ที่ว่า อายุของพระพุทธศาสนาจะอยู่ได้นานกว่านี้ ถ้าสตรีจะไม่ออกจากเรือนบวชเป็นบรรพชิต สัทธรรมจะดำรงอยู่ถึง ๑,๐๐๐ ปี แต่เพราะสตรีออกบวชเป็นบรรพชิต พรหมจรรย์จะดำรงอยู่ได้ไม่นาน สัทธรรมจะตั้งอยู่ได้เพียง ๕๐๐ ปีเท่านั้น ทำให้มองได้ว่าการบวชของสตรีเป็นเหตุแห่งความเสื่อมของพระพุทธศาสนา ซึ่งนำมาสู่การตีความพระคัมภีร์ของผู้ที่ไม่สามารถยอมรับเรื่องนี้ได้

๒) ทศนะที่มองว่าสตรีและบุรุษเท่าเทียมกัน

ในด้านหนึ่งพระพุทธศาสนาถือว่าทั้งบุรุษและสตรีมีความสามารถ ด้านปัญญาเท่าเทียมกัน ดังนั้น ในแง่ของการบรรลุธรรมหรือพรหมจรรย์จึงไม่มีข้อจำกัด จากเหตุแห่งเพศสภาพ เหมือน

กรรมดีกรรมชั่วที่ทำ ผลที่ได้รับจะคงความยุติธรรมเท่าเทียม ไม่แยกว่าเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย ขณะที่การมองว่าบุรุษและสตรีมีความเท่าเทียมกัน ยังเป็นไปในแง่ของสิทธิมนุษยชนสากล ซึ่งเห็นว่าทั้งเพศหญิงและเพศชายควรได้รับสิทธิเท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นเหตุนำไปสู่การตีความหลักธรรมวินัยในพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสตรี ขณะที่ข้อความในกัมโปชสูตรเกี่ยวกับความไม่สามารถเป็นผู้นำได้ของสตรี ถูกตั้งคำถามเชิงการหาเหตุผลและหลัก กุศานเชื่อมโยงมารองรับ เพราะ จากประวัติศาสตร์โลกในอดีตถึงปัจจุบันมีผู้นำสตรีอยู่จำนวนไม่น้อยที่ เป็นผู้นำประเทศที่มีคุณภาพ การพิจารณาความในกัมโปชสูตรจึงอาจต้องดูถึงบริบทของ (การตรัส) พุทธพจน์ประกอบด้วย ไม่ใช่ ดูเพียงเนื้อความตามพระคัมภีร์เพียงอย่างเดียว

๓) การตีความเรื่องสตรีในพระพุทธศาสนา

การที่พระพุทธศาสนามีท่าทีเกี่ยวกับสตรี ในเชิงลบ ทำให้เกิดการวิพากษ์ในแง่มุมต่างๆ ตลอดมา โดยการวิพากษ์เป็นไป ๔ แนวทางใหญ่ๆ คือ (๑)การวิพากษ์(ตีความ)โดยอาศัยหรือยึดเหตุผลตามเนื้อความ หรืออักษร(ภาษา)ในพระคัมภีร์เป็นที่ตั้ง (๒)การวิพากษ์(ตีความ)โดยอาศัยหรือยึดเจตนารมณ์(ทางธรรมโดยรวม)ของพระพุทธเจ้าที่ตั้ง (๓)การวิพากษ์(ตีความ)โดยอาศัยหรือยึดบริบททางสังคม ประวัติศาสตร์วัฒนธรรม วาทกรรมเชิงประวัติศาสตร์ในขณะเวลานั้นโดย การตีความเป็นกรณีๆ ไปเป็นที่ตั้ง และ (๔) การวิพากษ์(ตีความ)โดยอาศัยหรือยึดองค์ประกอบทุกข้อที่กล่าวมา ตัวอย่างของการวิพากษ์(ตีความ) ได้แก่ การมองหลักธรรม ๘ ว่า บัญญัติขึ้นมาภายหลัง มิใช่พุทธพจน์ ซึ่ง จุดประสงค์ของการตีความดังกล่าวเพื่อเอื้อต่อการ สามารถบวชเป็นภิกษุณีของสตรี โดยเฉพาะในสมัยที่มีการพยายามรื้อฟื้นภิกษุณีสงฆ์ขึ้นมาในประเทศไทยอีกครั้ง

๕.๑.๔ ทศนะเรื่องเพศสัมพันธ์กับการประพาดิพรหมจรรย์

แนวความคิดดำเนินชีวิตด้านเพศสัมพันธ์ในพระพุทธศาสนา ที่ถูกนำไปใช้เพื่อการ ทำให้พรหมจรรย์เจริญหรือเพื่อการบรรลุพรหมจรรย์ มี ๓ ประการ ได้แก่

- ๑) แนวคิดปฏิบัติเสถียรามีเพศสัมพันธ์(เมถุนวิริติ)
 - ๒) แนวคิดการมีเพศสัมพันธ์โดยมนสิการสำรวมระวังเรื่องเพศของคฤหัสถ์ผู้ปฏิบัติธรรม
 - ๓) แนวคิดการมีเพศสัมพันธ์โดยใช้วิธีต้นหาละต้นหา
- อาจสรุปได้อีกนัยหนึ่งดังนี้

๑) ทศนะการละวางเรื่องเพศสัมพันธ์เป็นขั้นเป็นตอน

พระพุทธศาสนา น่าจะได้รับอิทธิพลจากหลักอาศรม ๔ ของศาสนาพราหมณ์ ได้แก่ หนึ่ง ความอยากรู้ อยากลอง ในเรื่องทางเพศ หมายถึง การเรียนรู้ “ความเป็นเพศชาย ความเป็นเพศหญิง” ทั้งการเรียนรู้ด้วยตัวเองและการเรียนรู้จากครูอาจารย์ (เพศศึกษา) รวมถึงการเรียนรู้เรื่องการมีครอบครัว ซึ่งไปพ้องกับขั้นตอนของชีวิต “พรหมจารี” สอง ความเกี่ยวข้องกับสัญชาตญาณ

ของมนุษย์ ในที่นี้หมายถึง สัญชาตญาณทางเพศ ซึ่งไปพ้องกับการมีที่ลงหรือที่ระบายอารมณ์ทางเพศ(กำหนด)อันเป็นอารมณ์ธรรมชาติของทุกเพศการเรียนรู้เรื่องทางเพศของกันและกัน ตลอดถึงการตอบสนองความปรารถนา การดำรงเผ่าพันธุ์มนุษย์ หรือวงศ์ตระกูล ซึ่งไปพ้องกับขั้นตอนของชีวิต “คฤหัสถ์” **สาม** ความเกี่ยวข้องระหว่างประสบการณ์ชีวิต(ทางเพศ) และการเริ่มตกลูกทางความคิด รวมถึงทัศนะการมองโลกและชีวิตในเชิงการปัญญาพิจารณาชีวิต ตามสภาพที่เป็นจริง , จากประสบการณ์การใช้ชีวิตแบบฆราวาสผู้มีภรรยา สามีและบุตร มองเห็นความไม่แน่นอน ความไร้แก่นสารของกามารมณ์ เห็นทุกขสังขการมีครอบครวั ซึ่งไปพ้องกับขั้นตอนของชีวิต “วนปรสถ์” และ **สี่** ความสอดคล้องต้องกันในเรื่องประสบการณ์การใช้ชีวิต ซึ่งรวมถึงประสบการณ์ทางเพศของผู้มีบ้านมีครอบครัว(ฆราวาส) การผ่านโลกมามาก ทำให้มองเห็นความเป็นอนิจจังของวัตถุ คน และสังคม จนเกิดความเบื่อหน่าย ต้องการแสวงหาคุณค่าทางด้านจิตวิญญาณ รวมทั้งการคำนึงถึงอุดมคติเชิงปรภพ ซึ่งไปพ้องกับขั้นตอนของชีวิต“สันยาสี”

ขั้นตอนการใช้ชีวิต ทำนองเดียว กับหลักอาศรม ๔นี้ พบในเนื้อหาของ ชาตก ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา ได้แก่ การบำเพ็ญเนกขัมมบารมีของพระโพธิสัตว์, ในสังคมร่วมสมัย มีคนจำนวนหนึ่งที่ผ่านการมีชีวิตครอบครัวและโลกย์ ประพฤติตนเป็นอนาคาริก ออกบวช หรือ เป็น “คฤหัสถ์ผู้ปฏิบัติธรรม” ละเว้นเพศสัมพันธ์(เมถุนวิริติ) เพื่อเป้าหมายพรหมจรรย์ คือ ความพ้นจากทุกข์

๒) ทัศนะเชิงประจักษ์และการตกลูกความคิด

การใช้ชีวิตในรูปแบบคฤหัสถ์ โดยมากมักเป็นไปในลักษณะล้มลุกคลุกคลาน คือ มีความทุกข์จาก การเลี้ยงชีพ เลี้ยงดูครอบครัว หากน้อมนำประสบการณ์เหล่านี้มาพิจารณาใคร่ครวญอย่างรอบคอบบนฐานของการใช้สติปัญญาแล้ว ชีวิตฆราวาสสามารถเป็นห้องเรียน หรือเป็นหลักสูตรการศึกษาโลกย์ได้อย่างดี ชนิดที่ชีวิตของนักบวชก็มีให้ไม่ได้ ซึ่ง พระพุทธศาสนามองว่าสามารถใช้ประสบการณ์ทำนองนี้ เป็นเครื่องมือสู่เป้าหมายทางธรรม ดังการบรรลุธรรมของพระอริยเจ้าหลายรูปในสมัยพุทธกาลที่เกิดจากประสบการณ์การใช้ชีวิตในขณะที่เป็นฆราวาส

๓) ทัศนะเชิงการใช้ปัญญาพิจารณาพิจารณา

เป็นทัศนะที่ได้รับอิทธิพลจากสำนักสวณโมขพลารามของท่านพุทธทาสภิกขุ หมายถึงการใช้ความคิดและสติปัญญา ไตร่ตรองพิจารณาลักษณะและความเป็นไปของชีวิต (รวมถึงเรื่องเพศสัมพันธ์) อย่างไม่ประมาทและแยบคาย การทำในใ จถึงภาวะแห่งความบริสุทธิ์ของจิต หรือภาวะเดิมแท้ ปราศจากการยึดมั่นถือมั่น จนเกิดดวงตาเห็นธรรม เป็นแนวคิดที่ไม่เน้นการเจริญจิตภาวนาด้านสมถะ หากแต่เน้นไปที่การใช้ปัญญาพิจารณาธรรมทั้งปวง (วิปัสสนา)โดยใช้สมาธิพอประมาณ จนเกิดการหยั่งรู้(รู้แจ้ง) ที่เรียกว่า ปัญญาวิมุตติ

๔) ทศนะเชิงการศึกษาและปฏิบัติทางกามเพื่อละกาม

ทศนะนี้ สืบทอดองค์ความรู้วิธีการปฏิบัติมา อย่างยาวนาน ได้แก่ แนวคิดของ พระพุทธศาสนานิกายตันตฺรยาน ที่มีวิธีการปฏิบัติทางเพศ (ร่วมเพศ) โดยเจตนาต้องการแสวงหาวิมุติธรรม หรือ “โพธิจิต” นับว่าประสบการณ์ทางเพศ โดยเฉพาะ ขณะกามกิจ ขึ้นถึงจุดสุดยอด (climax) นั้นเทียบเคียงได้กับ “สภาวะโพธิจิต” เพียงแต่วิธีการปฏิบัติต้องได้รับการถ่ายทอดจากครูเท่านั้น แนวคิดนี้ จึงสอนให้แสวงหาประโยชน์ในการเข้า ถึงธรรมจากการเสพกาม ขณะที่ยังคงติดาไลลามะเองได้ตรัสยืนยันถึงความมีอยู่จริงขององค์ความรู้และวิธีการปฏิบัติเหล่านี้ , แนวคิดการใช้วิธีค้นหาละต้นหา ยังหมายถึงกระบวนการเรียนรู้วิถีการมารมณจากประสบการณ์เพศสัมพันธ์โดยใช้ปัญญาพิจารณา บนฐานของกฎไตรลักษณ์ นั่นคือ ความเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไปของ กามารมณ เป็นความไม่เที่ยงแท้แน่นอน เกิดเป็นทุกข์ และท้ายที่สุดคือภาวะของความไม่มีอะไร หรือแม้แต่การพิจารณาเชิง การเจริญสติปัฏฐานเกี่ยวกับการ เกิดขึ้นของกามารมณ ที่เกิดจากอายตนะภายในและอายตนะภายนอกกระทบกัน เพื่อกำหนดรู้เท่าทัน จนเป็นเหตุ ให้อารมณกามราคะนั้นถูกตีตกไปสามารถคลายหรือปราศจากอามณกำหนดนั้นได้

๕) ทศนะเชิงเมถุนวิริติ

เป็นทศนะของพระพุทธศาสนานิกายเถรวาท ที่มองว่าแนวทางหนึ่งของการ ประพฤติพรหมจรรย์ คือ การงดเว้นการมีเพศสัมพันธ์(เมถุนวิริติ)อย่างสิ้นเชิง วัตรปฏิบัตินี้ถูกบัญญัติในพระวินัยซึ่งเป็นวินัยสำหรับพระสงฆ์

๕.๑.๕ แนวทางการควบคุมและขัดอามณทางเพศ(กามารมณ)

ได้แก่ หลักการประพฤติพรหมจรรย์ด้วยการเจริญจิตตสิกขา และปัญญาสิกขาจนสามารถควบคุมกามารมณได้ในระดับต่างๆ จนกระทั่งสามารถควบคุมได้อย่างเด็ดขาด นับเป็นการฝึกฝนทางจิตในทางพระพุทธศาสนาที่ได้ผลและ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการบรรลุมรรค (รู้เห็นความจริง,รู้แจ้ง)ตามหลักการของพระพุทธศาสนา มีอยู่ ๒ วิธีการ คือ

๑) การเจริญสมถกรรมฐาน หมายถึง การเจริญกรรมฐานเพื่อความสงบ เป็นการฝึกจิตให้สงบเพื่อเป็นบาทฐานการบรรลุมรรคในชั้นโลกุตระที่มีนิพพานเป็นเป้าหมายสูงสุด

๒) การเจริญวิปัสสนากรรมฐาน หมายถึง การเจริญกรรมฐานเพื่อให้เกิดความรู้แจ้ง หรือวิธีฝึกอบรมเจริญปัญญา ซึ่งมีผลต่อการบรรลุมรรคโดยตรง

การเจริญจิตตสิกขาเป็นการ แก้ไขปัญหาความเพศสัมพันธ์แบบชู้สาวกอนโคณ คือ การ ใช้ปัญญามองให้เห็นถึงสภาพธรรมด้านเพศ ที่แท้จริง สมถะกรรมฐานนั้นยังถือว่า เป็นการแก้ไข ปัญหาได้ในระดับหนึ่งในเชิงของการเบี่ยงเบนความสนใจการคิดเรื่องเพศ โดยใช้อามณของสมาธิ ไปกดทับหรือหันเหไปตามอามณกรรมฐานนั้น เพื่อให้ใจและกายเกิดความสงบ ยังไม่ใช่การ

แก้ไขปัญหาละเมิดสิทธิอย่างถาวร วิธีการแก้ปัญหาละเมิดสิทธิอย่างถาวร คือ การเจริญวิปัสสนากรรมฐาน จนเกิดปัญญาเห็น ความจริงเรื่อง เพศ สามารถละวาง กามารมณ์ เข้าใจกระบวนการละเมิดสิทธิอย่างถึงที่สุด

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

จากวัตถุประสงค์ของงานวิจัยชิ้นนี้ ที่ต้องการทราบทัศนะของพระพุทธรักษาตามเพศสัมพันธ์ซึ่งเชื่อมโยงถึงระบบ การประพฤติพรหมจรรย์ นั้น ได้ก่อให้เกิดองค์ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดทำที่ถูกต้องในเรื่องเพศสัมพันธ์เพื่อประโยชน์ในการประพฤติพรหมจรรย์ที่มีเป้าหมายสูงสุด คือ ความพ้นทุกข์ ขณะเดียวกันผล ประโยชน์ ที่จะตามมา ด้วย คือ ความปราศจากการเบียดเบียนซึ่งกันและกัน รวมถึงความสงบสุขของสังคม

๕.๒.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) ชาวพุทธ และองค์กรพุทธ ควร รู้แนวทางในการ แก้ไขปัญหาที่เกิดจากเพศสัมพันธ์ด้วยการนำหลักพุทธธรรมด้านเพศไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยต้องยึดหลักสามสังวร คือ มีสติสำรวมระมัดระวังเรื่องทางเพศ ตั้งอยู่ในระบบจริยธรรมขั้นพื้นฐาน เช่น ศีลข้อกามเมสุมิจจาจาร เป็นต้น ซึ่งเท่ากับช่วยกันจรรโลงสังคม ลดการเบียดเบียนทำร้ายในเรื่องทางเพศลง

๒) ชาวพุทธและองค์กรชาวพุทธควรตระหนักถึงผลกระทบในเชิงลบต่อพระพุทธรักษาจากการปฏิบัติไม่ถูกต้องทางเพศของทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ ด้วยการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลัก ธรรมวินัยเรื่องเพศสัมพันธ์ และควรกำหนดมาตรการ ที่เป็นนโยบาย ที่เหมาะสมในระดับชุมชนและระดับรัฐเพื่อป้องกันปัญหา การล่วงละเมิดทางเพศและ อาชญากรรมทางเพศ โดยเฉพาะการกระทำทารุณกรรมทางเพศต่อเด็กและสตรี

๓) องค์กรชาวพุทธและภาครัฐควรส่งเสริมให้มีการศึกษาเรื่องเพศสัมพันธ์เชิงพุทธอย่างเปิดเผยมากขึ้น แม้กระทั่งการให้การศึกษาแก่พระสงฆ์ เพศสัมพันธ์ไม่ควรถูกมองว่าเป็นสิ่งที่ควรปกปิดซ่อนเร้นอีกต่อไป หากควรนำมาศึกษาวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง

๔) ชาวพุทธที่เป็นคฤหัสถ์ พระสงฆ์และรัฐ ควรทำหน้าที่ในการสอดส่องดูแลวัตรปฏิบัติของพระสงฆ์ให้ประพฤติอยู่ในพระวินัย โดยเฉพาะพระวินัยด้านเพศสัมพันธ์ เพื่อความเรียบร้อยของสงฆ์ และเป็นที่ตั้งของศรัทธามหาชน

๕.๒.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรศึกษาวิจัยเรื่องการลดลงของจำนวนพระสงฆ์ในประเทศไทยและการเพิ่ม

ขึ้นของจำนวน “คฤหัสถ์ผู้ปฏิบัติธรรม” ที่เป็นปฏิภาคต่อกันและกัน โดยการเพิ่มขึ้นของจำนวน คฤหัสถ์ผู้ปฏิบัติธรรมดังกล่าว อาจมีนัยสำคัญจากสาเหตุด้านเพศสัมพันธ์รวมอยู่ด้วย ขณะที่การ เก็บกอดและพลังแฝงทางเพศของพระสงฆ์ก็อาจเป็นเหตุให้พระสงฆ์ต้องลาสิกขามากขึ้น

๒) ควรศึกษาวิจัยเรื่องทัศนะใหม่ด้านเพศสัมพันธ์เชิงพุทธในประเทศไทยจากการ เกิดขึ้นของ วัตรปฏิบัติทางเพศแบบใหม่ ซึ่งไม่เน้นการถือเคร่ง เมณฺหวิริติ หรือไม่ยึดหลักกามสังวร รวมถึง การเข้ามาของ นิิกายพุทธจากต่างประเทศ ที่อาศัยหลักการเข้าถึงธรรม (บรรลุมรรค) ด้วย วิธีการใช้ต้นหลาละต้นหา

๓) ควรศึกษาวิจัยเรื่องการตีความใหม่เรื่องเพศสัมพันธ์เชิงพุทธจากคัมภีร์ของพระ พุทธศาสนา ซึ่งปัจจุบันมีผู้มองว่าเรื่องเพศ สัมพันธ์ที่ปรากฏในคัมภีร์บางส่วน เช่น เรื่องสตรี อาจ ไม่สามารถตอบสนอง ต่อประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนและประเด็น จริยธรรมที่ซับซ้อนในโลก สมัยใหม่ได้

๔) ควรศึกษาวิจัยเรื่องเพศสัมพันธ์กับทรัพย์สินของสงฆ์และระบบกฎหมายคณะ สงฆ์ เพราะบางกรณีทรัพย์สินที่ภิกษุหามาได้ขณะมีสถานภาพความเป็นสงฆ์ เป็นเหตุจูงใจให้มี การล่วงละเมิดพระวินัย เมณฺหวรรค เช่น ภิกษุนำทรัพย์สินที่เกิดจากสงฆ์ไปให้ สตรีที่ตนมีความชอบ พอและสานต่อความสัมพันธ์ทางเพศ เป็นต้น การตรากฎหมายให้รัฐสามารถหรือต้องตรวจสอบ ทรัพย์สินของสงฆ์ พร้อมกับมีบทลงโทษกับภิกษุที่กระทำการดังกล่าว น่าที่จะมีการนำมาศึกษา เช่นเดียวกัน